

PROCEDURA ZA OCJENU USKLAĐENOSTI OPEKE PO EN NORMAMA

VRSTA DOKUMENTA: Procedura
OZNAKA DOKUMENTA: OP 7.1-03

ODOBRIO

MENADŽER SISTEMA UPRAVLJANJA

Datum izdavanja: 28.05.2015. godine

mr.sci. Amir Džananović, dipl.inž.grad.

S A D R Ž A J

	Strana
1. SVRHA I CILJ	3
2. PODRUČJE PRIMJENE	3
3. DEFINICIJE I SKRAĆENICE.....	3
4. TOK POSTUPKA	3
4.1. Pregled, ocjenjivanje i prihvatanje fabričke kontrole proizvodnje.....	3
4.2. Priprema izvještaja	4
4.3. Vrednovanje rezultata početnog ispitivanja tipa i stalne fabričke kontrole proizvodnje	5
4.4. Certifikat o fabričkoj kontroli proizvodnje i izjava o usklađenosti.....	5
4.5. Označavanje građevinskih proizvoda.....	5
4.6. Dostava izvještaja i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje	5
4.7. Arhiviranje zapisa o kvalitetu	5
5. REFERENTNI DOKUMENTI	5
6. OBR koji su sastavni dio OP	6

1. SVRHA I CILJ

Ova procedura propisuje postupak i odgovornosti pri ocjeni usklađenosti opeke od strane Tijela za certificiranje građevinskih proizvoda Instituta GIT d.o.o. Tuzla, sa zahtjevima standarda BAS EN 771-1.

2. PODRUČJE PRIMJENE

Procedura se primjenjuje u Tijelu za certificiranje građevinskih proizvoda Instituta GIT d.o.o. Tuzla.

3. DEFINICIJE I SKRAĆENICE

akreditacija - zvanično priznanje osposobljenosti laboratorije za obavljanje određenih ispitivanja

akreditirana laboratorija - laboratorija kojoj je dodijeljena akreditacija

Institut GIT - Institut za građevinarstvo, građevinske materijale i nemetale d.o.o. Tuzla

OBR - obrazac

OP - procedura

organ za akreditiranje - organ koji vodi i upravlja sistemom akreditiranja laboratorija i tijela za certificiranje i koji dodjeljuje akreditaciju

SQ - sistem kvaliteta

PQ - poslovnik kvaliteta

RU - radno uputstvo

TC - Tijelo za certificiranje

4. TOK POSTUPKA

Tijelo za certificiranje građevinskih proizvoda Instituta GIT će vršiti ocjenu usklađenosti opeke od gline u skladu zahtjevima standarda BAS EN 771-1 i postupcima datim u ovoj proceduri. Ocjenjivanje usklađenosti tvorničke kontrole proizvodnje provodi se prema sistemu ocjenjivanja usklađenosti 2+ za opekarske proizvode od gline kategorije I. Za opekarske proizvode od gline kategorije II, provodi se prema sistemu ocjenjivanja usklađenosti 4.

Naredni, opisani postupak odnosi se za sistem ocjenjivanja usklađenosti prema sistemu ocjenjivanja usklađenosti 2+.

Nakon što je podnesen zahtjev za certificiranje, rukovodilac TC ga preispituje u skladu sa OP 7.1-01-Postupak certificiranja. Ukoliko je TC akreditovano i sposobno za certificiranje proizvoda na koji se zahtjev kupca odnosi, sa aspekta usvojenih metoda, i ako su sve razlike u shvaćanju zahtjeva između TC i podnosioca zahtjeva otklonjene, tehnički sekretar po nalogu rukovodioca TC, dostavlja kupcu ponudu i/ili ugovor za certificiranje proizvoda, aplikaciju za certificiranje proizvoda - OBR 7.1-01 i izjavu o pravima i obavezama podnosioca zahtjeva – OBR 7.1-04.

Kada se kupac pismenim putem izjasni da prihvata ponudu ili ako potpiše ugovor, onda rukovodilac TC pravi plan aktivnosti u postupku certificiranja obr 7.1-03, na osnovu certifikacione šeme za svaki proizvod OBR 7.1-02. Kupac je obavezan popuniti aplikaciju za certificiranje proizvoda (OBR 7.1-01), potpisati izjavu (OBR 7.1-04) i iste dostaviti TC.

4.1. Pregled, ocjenjivanje i prihvatanje fabričke kontrole proizvodnje

Pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje obavlja se jednom godišnje. Početni pregled i redovni nadzor se obavljaju po proceduri OP 7.9-01 Početni pregled i redovni nadzor. Pregled obavljaju obučeni auditori sa OBR 7.9-06 – Lista eksternih auditora. Godišnji pregled se unaprijed najavi kod proizvođača, i to 20 dana prije posjete.

Početni i redovni nadzorni pregled mora verifikovati fabričku kontrolu proizvodnje. Proizvođač mora obaviti sve radnje navedene u dodacima ZA.3a i ZA.3b standarda BAS EN 771-1.

Ocjena usklađenosti tvorničke kontrole proizvodnje provodit će se redovnim nadzornim pregledima, vanrednim nadzornim pregledima i nenajavljenim nadzornim pregledima tvornice.

Tokom godine, između redovnih nadzornih pregleda, od proizvođača će se zahtijevati dostavljanje rezultata samokontrolnih ispitivanja minimalno jednom u šest mjeseci za protekli period, i to sljedećih karakteristika proizvoda:

- oblik i dimenzije
- zapreminska masa
- udio šupljina
- upijanje vode
- pritisna čvrstoća
- djelovanje kreča
- djelovanje soli

U slučaju odstupanja ispitanih vrijednosti od deklariranih vrijednosti karakteristika proizvoda, provest će se vanredni i/ili nenajavljeni audit tvornice. Takođe u slučaju pritužbe i/ili reklamacije od kupaca proizvoda, provest će se vanredni i/ili nenajavljeni audit tvornice.

Tokom audita, sva zapažanja bitna za ocjenu primjene i efikasnosti sistema kvaliteta i spunjavanja zahtjeva standarda, tj. odgovore na pitanja, auditori unose u odgovarajuću rubriku u OBR 7.9-04- Izvještaj o početnom/redovnom pregledu

Auditor koji obavlja početni pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje prihvatit će rezultate početnog ispitivanja tipa samo u slučajevima:

- kada su od strane unutrašnje kontrole provedena sva ispitivanja zahtijevana odgovarajućim standardom, a čija će se kompetentnost utvrditi i potvrditi pri početnom pregledu (oprema, standard metode ispitivanja, osoblje i uslovi u kojima se obavlja ispitivanje),
- kada je ispitivanje obavila laboratorija koja je akreditovana u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO/IEC 17025 (dokaz akreditacija laboratorije sa skupom) i
- kada se utvrdi da je ta laboratorija koja je izvršila početno ispitivanje tipa kompetentna i potvrđena od strane TC druge države (dokaz izvještaj o vrednovanju tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje izdat od drugog TC).

Auditor će dokaze o početnim ispitivanjima tipa proizvoda uzeti kao dokaz o izvršenom početnom ispitivanju tipa i dokaze o kompetentnosti laboratorije - u posljednja dva slučaja.

Tvornička kontrola proizvodnje od strane proizvođača prihvatljiva je u slučajevima:

- kada su od strane unutarnje kontrole provedena sva ispitivanja zahtijevana odgovarajućim standardom, čija će se kompetentnost utvrditi i potvrditi pri početnom pregledu (oprema, standard metode ispitivanja, osoblje i uslovi u kojima se obavlja ispitivanje);
- kada je ispitivanje obavila laboratorija koja je akreditovana u skladu sa zahtjevima standarda EN ISO/IEC 17025 (dokaz akreditacija laboratorije sa skupom) i
- kada se utvrdi da je laboratorija koja je izvršila kontrolna ispitivanja tipa kompetentna i potvrđena od strane TC druge države (dokaz izvještaj o vrednovanju tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje izdat od drugog TC).

Učestala ispitivanja, a to su ona ispitivanja koja se moraju raditi jednom u toku mjeseca, mogu se prihvatiti samo u slučaju kada to obavlja laboratorija iz fabričke kontrole proizvodnje.

Ispitivanja koja se moraju provoditi u skladu sa zahtjevima standarda za ocjenjivanje usklađenosti, u periodu koji je duži od mjesec dana, prihvataju se samo ako su provedena u prethodno navedenim laboratorijama.

Obaveza auditora je da pri auditu na licu mjesta provjeri i verificira provođenje i djelotvornost primjenjene korektivne mjere propisane prethodnim auditom.

4.2. Priprema izvještaja

Nakon provedenog pregleda, vodja tima na osnovu zapisa koji su vodjeni u tvornici, sastavlja OBR 7.1-08 - Izvještaj o vrednovanju tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, u skladu sa OP 7.9-01- Procedura za početni i redovni pregled tvornice i tvorničke kontrole. Ovaj izvještaj potpisuju osobe koje su obavile pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje. Ukoliko se utvrde neusklađenosti i/ili zahtjevi za poboljšanje, isti se evidentiraju u - OBR 7.9-05 - Zapis o utvrđenim neusklađenostima i / ili zahtjevima za poboljšanje

Utvrđivanje roka za otklanjanje ustanovljenih neusklađenosti i/ili zahtjeva za poboljšanje, auditori obavljaju zajedno sa odgovornom osobom čija je organizacija predmet pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje. Rok za otklanjanje neusklađenosti je tri mjeseca u slučaju početnog pregled tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, a dva mjeseca u slučaju redovnog pregleda tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje. Utvrđeni rok se može pomjerati još maksimalno 15 dana, a odluku o tome donosi rukovodilac TC. Eksterni auditori u zaključku navode da li je organizacija obavezna da ih izvjesti i dostavi dokaze o provedenim korektivnim akcijama. Odgovorna osoba iz tvornice na OBR 7.8-05 upisuje prijedlog korektivne akcije, a voditelj tima svoju saglasnost sa predloženim korektivnim akcijama. Ovaj izvještaj ovjerava svojim potpisom vodeći auditor.

Izvještaj (OBR 7.9-04) pripremaju i ovjeravaju svojim potpisom osobe koje su izvršile inspekciju i predstavnici tvornice. OBR 7.9-04 - Izvještaj o početnom/redovnom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje dostavlja se rukovodiocu TC putem interne dostavne knjige i u arhivu SQ.

Na osnovu zapisa vođenih u tvornici vođa tima pravi OBR 7.1-08 i dostavlja se rukovodiocu TC i arhivu DSQ putem interne dostavne knjige. Jedan primjerak dostavlja se tehničkom sekretaru. Ovaj OBR ovjeravaju svojim potpisom članovi tima.

4.3. Vrednovanje rezultata početnog ispitivanja tipa i stalne fabričke kontrole proivodnje

Tokom pregleda tvornice (početnog i/ili redovnog) mora se provjeriti da li je uzorkovanje izvršeno u skladu sa dodatkom A standarda BAS EN 771-1 tačka A2 - nasumično uzorkovanje i/ili reprezentativno uzorkovanje.

Mora se također provjeriti da li su rezultati za početno ispitivanje tipa zabilježeni i da li vjerovatnost neusklađenosti sa objavljenom pritisnom čvrstoćom ne premašuje 5 %, kao i ostale karakteristike koje je proizvođač deklarirao, a navedene su u tabelama ZA.1.1 i ZA.1.2 standarda BAS EN 771-1.

Na osnovu dostavljenih rezultata početnog ispitivanja tipa koje su prilikom pregleda uzeli i/ ili ako ih je proizvođač dostavio u TC Instituta GIT tehnički sekretar dostavlja putem interne dostavne knjige, osobi za vrednovanje, koja sastavlja izvještaj o vrednovanju početnog ispitivanja tipa - OBR 7.1-09.

U skladu sa tačkom 4.1., osoba za vrednovanje će šest mjeseci nakon sastavljanja OBR 7.1-09 - Izvještaj o vrednovanju rezultata opeke, tražiti od proizvođača dostavljanje rezultata samokontrolnih ispitivanja.

Izvještaj o vrednovanju početnog/ redovnog ispitivanja (OBR 7.1-09), osoba za vrednovanje će dostaviti rukovodiocu TC putem interne dostavne knjige i u arhivu DSQ. Vrednovanje rezultata ispitivanja proizvođača će se obavljati svakih šest mjeseci.

4.4. Certifikat o fabričkoj kontroli proizvodnje i izjava o usklađenosti

Na osnovi vrednovanja početnog ispitivanja tipa proizvoda OBR 7.1-09 i OBR 7.1-08, Izvještaja o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, rukovodilac Tijela za certificiranje donosi odluku o izdavanju -OBR 7.1-05 -certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje (Pravilnik o ocjenjivanju usklađenosti građevinskih proizvoda, „Službene novine Federacije BiH“ broj 88/2010).

Odluku o potvrđivanju izdatog certifikata o tvorničkoj kontroli proizvodnje, donosi rukovodilac TC na osnovu OBR 7.1-09- Izvještaj o vrednovanju redovnog ispitivanja, nakon šest mjeseci, a nakon godinu dana na osnovu OBR 7.1-09- Izvještaj o vrednovanju redovnog ispitivanja i OBR 7.1-08 – Izvještaj o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

Na osnovu certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje, proizvođač, uvoznik ili ovlašteni zastupnik će izdati izjavu o usklađenosti.

4.5. Označavanje građevinskih proizvoda

Kada se za proizvode od opeke utvrdi, prethodno navedenim postupkom, da su im tehnička svojstva u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN 771-1, označavaju se znakom usklađenosti.

Izgled znaka usklađenosti definisan je Pravilnikom o označavanju građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“ 88/2010).

Rukovodilac Tijela za certificiranje, putem dopisa, obavještava proizvođača, uvoznika ili ovlaštenog zastupnika da je obavezan označiti svoj građevinski proizvod znakom usklađenosti.

4.6. Dostava izvještaja i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje

OBR 7.1-08 - Izvještaj o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje, OBR 7.1-09 - Izvještaj o vrednovanju početnog ispitivanja/redovnih rezultata i certifikat o tvorničkoj kontroli, tehnički sekretar prema OP 8.3-03 - Prijem, distribucija i otprema pošte primjerak dostavlja:

- naručiocu (proizvođaču i/ili uvozniku i/ili predstavniku)

Odluku o izdavanju certifikata OBR 7.1-05 i certifikat o tvorničkoj kontroli dostavlja u arhivu SQ-tehničaru DSQ.

Nakon izdavanja certifikata o tvorničkoj kontroli proizvodnje, rukovodilac TC, u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju usklađenosti građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“ broj 88/2010), o tome obavještava Federalno ministarstvo prostornog uređenja i Federalnu upravu za inspeksijske poslove i dostavlja im po jedan primjerak certifikata o usklađenosti.

Tehnički sekretar u skladu sa OP 8.3-03 - Prijem, distribucija i otprema pošte dostavlja uz dopis, certifikat o usklađenosti:

- Federalnom ministarstvu prostornog uređenja
- Federalnoj upravi za inspeksijske poslove.

4.7. Arhiviranje zapisa o kvalitetu

Arhiviranje zapisa koji se odnose na postupak certificiranja vrši tehničar DSQ u skladu sa procedurom OP 8.3-02 - Upravljanje zapisima o kvalitetu.

Certifikat o fabričkoj kontroli proizvodnje se u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju usklađenosti građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“, broj 88/2010) čuva trajno.

5. REFERENTNI DOKUMENTI

- Standardi BAS EN ISO/IEC 17025; BAS EN ISI/IEC 17065 i BAS EN 771-1
- PQ-17065 - Poslovnik kvaliteta za certificiranje građevinskih proizvoda
- PQ- 17025 - Poslovnik kvaliteta Laboratorije Instituta za građevinarstvo, građevinske materijale i nemetale Tuzla
- OP 5.4-03 - Procedura za uzorkovanje, rukovanje i ispitivanje fasadne opeke i blokova od gline
- OP 8.3-02 - Upravljanje zapisima o kvalitetu
- OP 8.3-03 - Prijem, distribucija i otprema pošte
- OP 7.1-01 - Postupak certificiranja
- OP 7.9-01- Procedura za početni i redovni pregled tvornice i tvorničke kontrole

6. OBR KOJI SU SASTAVI DIO OP

- OBR 7.1-03- Plan aktivnosti,
- OBR 7.1-02- Certifikaciona šema,
- OBR 7.1-01 - Aplikacija za certificiranje proizvoda
- OBR 7.1-04- Izjava o pravima i obavezama podnosioca zahtjeva
- OBR 7.9-04 – Izvještaj o početnom/redovnom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje,
- OBR 7.9-05 – Zapis o utvrđenim neusklađenostima i/ili zahtjevima za poboljšanje,
- OBR 7.9-06 – Lista eksternih auditora,
- OBR 7.1-08 - Izvještaj o pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje,
- OBR 7.1-09 - Izvještaj o vrednovanju početnog ispitivanja/redovnih rezultata
- OBR 7.1-05- Odluka o izdavanju certifikata,
- Certifikat o fabričkoj kontroli proizvodnje,